

Policy Brief

Hogyan alkalmazható a közös közpolitika-alkotás módszere a hátrányos helyzetű fiatalok helyzetének javítására Pécsen

Bevezetés

Ez a szakpolitikai összefoglaló a városi fiatalok egyenlőtlenségével foglalkozó Európai Unió által támogatott Horizon 2020 kutatási projekt, az UPLIFT eredményeire épül, azon belül is a pécsi kutatása alapján mutatja be a főbb megállapításokat, majd az ezek alapján megfogalmazott szakpolitikai ajánlásokat. A kutatás során az oktatás, a foglalkoztatás és a lakhatás területén dolgozó számos helyi szakpolitikai szakértővel, valamint 40 olyan fiattal készült interjú, akiknek nehézséget okoz az életükben a megfelelő képzettség, a megfizethető lakhatás, valamint a biztos munkahely megszerzése. A kutatás részletes eredményei a pécsi esettanulmányban megtekinthetők.

Számos kutatás bizonyítja, hogy a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok korlátozott lehetőségeket tapasztalnak, amikor az oktatás, a munkaerőpiac vagy a lakhatás területén szembesülnek döntési helyzettel. Ezeket a döntéseket erősen meghatározza számos tényező, mint például az etnikai háttér, a családi körülmények, a lakóhely vagy az intézményes bürokrácia, amelyek mind beszűkítik a választás során érzékelt lehetőségeket, és így korlátozzák a városban eredendően elérhető szolgáltatások igénybe vételét és a jó életminőséghez való hozzáférést. Ezt nevezzük útfüggőségnek.

Ez a szakpolitikai összefoglaló arra vállalkozik, hogy leírja azokat a mechanizmusokat, amelyek a pécsi hátrányos helyzetű fiatalok nagy valószínűséggel előrejelezhető döntéseit hozzák visszatérően létre. Továbbá, ajánlásokat tesz arra vonatkozóan, hogy a jelenlegi pénzügyi, jogi és intézményi kereteken belül hogyan lehetne hatékonyabb, jobban célzott, az útfüggőség megtörését eredményező mobilitási csatornákat létrehozni a fiatalok szakpolitikai döntéshozatalba és végrehajtásba való bevonásával.

Az UPLIFT projekt

A projekt Európa 16 várostárságára, valamint három területre, a lakhatásra, az oktatásra és a foglalkoztatásra fókuszál, így célja az egyenlőtlenségekhez kapcsolódó európai mintázatok és tendenciák felismerése és elemzése. A 16 városi helyszín közül négyben (Amszterdam, Barakaldo, Sepsiszentgyörgy és Tallinn) a projekt része egy, a fiatalokkal és közösségeikkel közösen megtervezett döntéshozatali módszer kipróbálása is, amely bevonja a fiatalokat az egyenlőtlenségek csökkentését célzó politikák alakításába, végrehajtásába és nyomon követésébe. A reflexív (visszacsatolásokra épülő) szakpolitika-alkotási folyamat (reflexive policy making) révén az UPLIFT célja, hogy a fiatalok aktívan hozzájáruljanak az életésélyeiket közvetlenül befolyásoló szakpolitikákhoz, ezzel is teret adva az aktív cselekvőképességük megélésének.

[READ MORE](#)

Hiszünk abban, hogy a fiatalokat be kell vonni a helyi politikákról és azok végrehajtásáról szóló vitákba annak érdekében, hogy a Pécsen is látható jelenséggé azonosított útfüggőséget megtörjük, és olyan szakpolitikai intézkedéseket hozzunk létre, amelyek jobban megfelelnek a fiatalok igényeinek és serkentik a társadalmi mobilitást. Az UPLIFT projekt keretében négy városban (Amszterdam, Barakaldo, Sepsiszentgyörgy és Tallinn) a helyi érdekeltek és a kiszolgáltatott helyzetekkel szembesülő fiatalok bevonásával kísérleti jelleggel megvalósított közös alkotási folyamatok (co-creation) tapasztalatai azt mutatják, hogy ez a bevonás szerény erőforrás-ráfordítással is megvalósítható, ugyanakkor jelentős hatással lehet a fiatalok életésélyeire, valamint pozitív hatással lehet a helyi, egyes esetekben a nemzeti közpolitikai rendszerekre is.

Az útfüggőség a pécsi fiatalok körében

Az útfüggőség olyan, már sokszor megfigyelt társadalmi jelenség, amely az élet számos területén megmutatkozik, beleértve az UPLIFT projekt által Pécsen érintett három területet, az oktatást, a foglalkoztatást és a lakhatást. Útfüggőség alatt azt értjük, hogy az egyének társadalmi-gazdasági és kulturális háttere, valamint a meglehetősen merev helyi intézményrendszer (beleértve az iskolákat, szociális szolgáltatásokat, munkaadókat) erősen meghatározzák a hátrányos helyzetű fiatalok helyzetét és életstratégiáit. Az útfüggőséget az összes potenciális szereplő – egyének, családok és intézmények – többek között a status quohoz való ragaszkodás révén tartják fenn. Ez a ragaszkodás nem akaratlagos, sokkal inkább a társadalmi kényszerek szülte tehetetlenség eredménye. Pécsen is azt tapasztaltuk, hogy a rögzült attitűdöktől és választási mintáktól való eltérés még akkor is elérhetetlennek mutatkozik, ha az egyes szereplők tudatában vannak a rendszer működési zavarainak és annak, hogy az hogyan járul hozzá a társadalmi csoportok közötti egyenlőtlenségek újratermeléséhez.

Ez részben a jóléti intézményekbe vetett bizalom hiányának tudható be, amely a korábbi negatív tapasztalatokból ered. Ugyanakkor az áthidaló megoldások (pl. egy a szociális bérlakások és a piaci lakások közötti intézményi forma) hiányában is gyökerezik, mivel a nagyugrások miatt a status quo-tól való eltérés túlságosan kockázatos. Mindezek mellett annak is köszönhető, hogy a lakhatás, oktatás és foglalkoztatás egymáshoz kapcsolódó rendszereit nehéz feloldani közös erőfeszítések nélkül. Ez azt is jelenti, hogy a jobb lakhatáshoz, oktatáshoz és foglalkoztatáshoz vezető utak megtalálása olyan készségek meglétét, valamint az egyének cselekvőképességét igényli, amelyekkel a fiatalok képesek lehetnek járatan utakat választani maguknak, amelyet sem a család, sem az intézmények nem mutattak meg számukra.

Az útfüggőség a makroszintű struktúrák, valamint a mezo- és mikroszintű tényezők együttes, egymásra ható eredménye. Strukturális körülmény egy város gazdasági potenciálja, az oktatási rendszer szegregált jellege, valamint a hiányosságok a szociális lakhatás és az átképzés területén, amelyek mind meghatározzák azt a teret, amelyben a szereplőknek érvényesülniük kell. Ugyanakkor az útfüggőségek létrejöttéhez az olyan tényezők is hozzájárulnak, mint az intézményi szereplők viselkedése (pl. iskolák, munkahelyek, az önkormányzat), a család attitűdje és anyagi javai, valamint az egyéni jellemzők (pl. nem, etnikum, habitus). Ez a szakpolitikai összefoglaló a helyi döntéshozatalt kívánja segíteni, így a mezo- és mikroszintű tényezőkre összpontosít, vagyis azokra, amelyek a fennálló struktúra megváltoztatásának igénye nélkül, a megvalósítható mikro- és mezoszintű változtatásokat veszi sorra.

1. Szegregáció és rögzült oktatási utak

Megállapítás

Az interjúalanyok oktatási életút mintái jól tükrözik a fiatalok társadalmi mobilitásának hiányát. Azok, akik alacsony iskolai végzettségű családokba születtek, valamint szociális bérlekásokban vagy szegregált városrészekben élnek, és/vagy szegregált területeken jártak általános iskolába, végeredményben nagyobb valószínűséggel rendelkeznek alacsony iskolai végzettséggel. Jellemzően ők azok, akik korán lemorzsolódnak a középfokú, többnyire szakképzési oktatásból, és kiszorulnak a különböző képzési és foglalkoztatási lehetőségekből, ami alapvetően meghatározhatja a későbbi életszakaszokban a munkaerőpiaci lehetőségeiket.

Mert nem adtak rá esélyt se. Tehát volt egy papír, és arra rá volt írva, hogy melyik iskolát választhatom (...) Szóval még esélyt sem adtak azoknak, akik akartak esetleg mást választani, hogy jobba tegyék az életüket. És ez nagyon nehezen esett nekem.

Fiatal nő kijelentése egy speciális általános iskolával kapcsolatban

Fő mechanizmusok

Az oktatási eredményeket erősen befolyásolja a családi háttér. Az alacsony iskolai végzettségű és nehéz társadalmi-gazdasági helyzetben lévő szülők gyakran számos olyan erőforrással nem rendelkeznek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy támogassák gyermekük fejlődését az oktatásban és a munkavállalásban. Ez olyanokban nyilvánul meg mint, hogy kevés tapasztalatuk miatt alulértékelik az oktatás jelentőségét, nem tudnak segíteni a házi feladatokban, tanulásban, nem ismerik a lehetséges oktatási utakat. Előfordul, hogy a lakóter nem megfelelő a tanuláshoz, és a családnak nincsenek meg az anyagi lehetőségei a többletköltségekként fellépő segítség kifizetésére. Számos esetben a szülők elvárják, hogy gyermekeik minél korábban munkába álljanak, hogy a család további forrásokhoz jusson, amivel pedig akadályozzák a gyermekek tanulását és a későbbi jobb esélyeit egy stabil munkaerőpiaci pozíció megszerzésére.

A családi közeg markánsan befolyásolja az oktatási eredményeket, a pécsi oktatási rendszernek pedig kevés lehetősége van arra, hogy szükség esetén ezeket a hatásokat felülíró módon pozitívan befolyásolja a diákok jövőjét. A pécsi kutatás megállapította, hogy az intézmények képesek voltak segíteni a tehetséges, hátrányos helyzetű fiatalokat egyes speciális programokon keresztül (pl.: AJTP, tanodák) abban az esetben, ha a családi támogatás rendelkezésre állt. Annak hiányában azonban nem voltak képesek felülírni a rögzített utakat.

2. Az anyák inaktivitásba ragadása és a romákkal szembeni diszkrimináció mintázatai

Megállapítás

A foglalkoztatás terén az útfüggőség többek között az etnikai diszkriminációban, a roma munkavállalókat érő hátrányos megkülönböztetésben érhető tetten, amely idővel beépül a fiatalok stratégiájába, azaz saját magukat korlátozzák, amikor a lehetséges munkahelyeket számba veszik.

... van egy ilyen lakatos üzem, telefonon lebeszéltem.....szépen beszéltem, elmondtam egy-két hasznos információt így a lakatosságról, bedobtam egy-két jó szakszót, ahogyan illik. És oké, jöjjön be, persze, fel van véve..... Bemegyek, benyitok. Jó napot kívánok, szépen bemutatkoztam. Ugyan mit szeretne? Én vagyok és akkor jöttem, hogy aláírjuk a papírokat, mert beszélünk telefonon, hogy akkor fel vagyok véve erre és erre a munka köre. Ó, bocsánat, nincs felvétel.

Szakiskolát végzett roma férfi

Volt, hogy anyu próbált így betenni ugye négy órába, de nem nagyon akartak elfogadni így. És most is ez a problémám, hogy egyszerűen nem figyelnek oda a gyerekes anyukákra, hogy nekik mi lenne az az idő, amit munkára tudnak tölteni.

Fiatal anyuka, akinek már óvodás és iskoláskorú gyerekei vannak

Fő mechanizmusok

A pécsi romák mind az oktatási pályafutásuk során, mind a munkaerőpiacon diszkriminációval szembesülnek, amelyekhez gyakran olyan többdimenziós hátrányok társulnak, mint az alacsonyabb iskolai végzettség vagy a szegregált lakókönyezet. Az UPLIFT pécsi kutatásának eredménye azt mutatja, hogy a diszkrimináció lehetőségének felvetődése jelentősen csökken az iskolai végzettség növekedésével, ami összefüggést mutat a kapcsolatháló nagyobb kiterjedtségével és az elfogadóbb munkahelyi kultúrával.

Az anyák hosszú távú gazdasági inaktivitása mögött egyszerre állnak ún. push-tényezők, mint hogy az alacsonyabb iskolai végzettségű nők számára a megfelelő munkaerőpiaci lehetőségek hiánya megnehezíti a kisgyermek melletti rugalmas munka megtalálását és elvégzését, és ún. pull-tényezők, a férfiak és a nők jövedelmi különbségein és a társadalmi-kulturális értékrendszeren alapuló paternalista családi mintázatok, amelyek a nők feladatait elsősorban a család és az otthon keretei között jelölik ki.

3. Beragadás az önkormányzati bérlakásrendszerbe

Megállapítás

A lakhatás terén az önkormányzati bérlakásszektor igénybevételeben azonosítottunk útfüggő viselkedést. Ez alapján mindazok, akik önkormányzati bérlakásba születtek, vagy életük során valamikor éltek ilyen bérlakásban, nagyobb valószínűséggel maradnak is az önkormányzati lakásrendszerben. Ezt történhet szülőktől örökölt vagy saját jogon szerzett jogviszonyban, ami hozzájárul az önkormányzati lakások iránti tartós kereslethez, és korlátozza a szektoron kívülről bekerülőkhöz való lehetséges körét és számát.

Édesanyáméké is önkormányzati, és amiben most vagyunk, az is az. A párom szülei ők egy utcával lejjebb laknak.

Fiatal nő a Keleti városrészből

Fő mechanizmusok

A helyi önkormányzati lakásrendszer jelenleg csapdahelyzetként funkcionál, ahová mind a belépés, mind a kilépés informális korlátokhoz kötött. Az interjúk során azt tapasztaltuk, hogy az önkormányzati bérlakásban élőknek biztonságos helyben maradni, ugyanis bár a lakásszerződések többnyire rövidtávúak, a gyakorlat azt mutatja, hogy rendszeresen és automatikusan meghosszabbításra kerülnek. A szektor elhagyása, piaci albérlet vagy tulajdon szerzése a helyi és nemzeti szinten rendelkezésre álló támogatások mellett is sokszor lehetetlennek tűnik. Amikor mégsem, tehát amikor a háztartás jövedelme, vagyona, hitelképessége rendelkezésre áll, akkor sem történik kilépés a szektorból. Ezt részben a bérlő családok korábban említett status quo-hoz való ragaszkodása, részben a piaci bérlakás szektorban tapasztalható etnikai és gyerekes családokkal szembeni diszkrimináció, részben pedig az önkormányzat lakáspolitikája okozza.

Jelenleg a lakáshasználat és az ahhoz kapcsolódó költségek és bevételek ismeretének hiányában ad-hoc döntések szabályozzák az önkormányzati bérlakás rendszert, amely olyan externáliákat eredményez, mint az illegális bérbeadás, a hátralékok ellenőrizetlensége, bizonytalan hosszúságú várólista kiszámíthatatlan sorrenddel, valamint a lakásokhoz való átláthatatlan hozzáférés. Ilyen körülmények közt a stabil bent lakó bérlők lépéselőnyben vannak, és az önkormányzati bérlakások elvesztik ideiglenes jellegüket.

Szakpolitikai ajánlások

Melyek azok a beavatkozási pontok, amelyekkel helyben is megtörhető az útfüggőség?

A hátrányos helyzetű fiatalok döntéseinek az egyéni, a családi és az intézményi tényezők kölcsönhatásából eredő útfüggősége leginkább a nemzeti jóléti rendszer által létrehozott diszfunkcionális ösztönzőkben gyökerezik. A nemzeti jóléti rendszer megváltoztatása ugyanakkor nem tartozik a helyi döntéshozatal hatáskörébe, azonban a pécsi kutatásunk alapján mégis mutatkozik mozgástér a helyi érdekelték számára abban, hogy hogyan bonyolítják le a nemzeti szintű közpolitikákat, valamint, hogy a saját hatáskörbe tartozó szakpolitikai intézkedéseket hogyan valósítják meg. Ezeket a lehetséges beavatkozási területeket az alábbi négy pontban foglaltunk össze:

1. Megelőzés

A beavatkozások túl későn történnek, amikor a problémák már felhalmozódtak. A korai beavatkozás a nehézségek felhalmozódásának és a negatív hatások megsokszorozódásának megállításával a szociálpolitikai források nagyobb fókuszáltságát (csökkenő szétaprózódottságát) és eredményességét biztosíthatja.

2. Intézményi együttműködések

Az egymásra épülő és egymást kiegészítő szolgáltatásnyújtási formák, valamint az ágazatok közötti intézményes kapcsolatok révén erősíthető a helyi intézményhálózat. A hálózatosan is működőképes intézményrendszer előfeltétele a szolgáltatási feladatkörök és jogosultságok átláthatósága, így a zökkenőmentes információáramlás az elérhető szolgáltatásokról.

+1 Szülők bevonása

A szakpolitika általi szolgáltatásoknak nemcsak a fiatal klienseket, hanem azok családtagjait is be kell vonnia a szolgáltatások alakításába, különösen az oktatás területén. A társadalmi-gazdasági helyzet és a szülői nevelési stílusok erősen befolyásolják az egyének útját és döntéseit minden területen, így a szociálpolitika eredményességének kérdése nem választható el a család általi hatásoktól.

3. Áthidaló megoldások

Hiányoznak a társadalmi mobilitást elősegítő áthidaló megoldások az oktatás, a lakhatás és a munkaerőpiac területén is a különböző életszakaszok és lehetőségek között. Tehát szükség van, ilyen megoldások felé vezető intézkedésekre, programokra.

Mi a teendő a szakpolitika egyes területein

Oktatás

1. Megelőzés

A szegregáció és a társadalmi-gazdasági háttér ma olyan tényezők, amelyek relatíve nagy pontossággal előrejelzik a fiatalok oktatási életútjának kedvezőtlen kimenetelét. A korai megelőzés, tehát az egyének elsődleges szociokulturális környezetét jelentő családok társadalmi-gazdasági körülményeinek javítása alapvető fontosságú a társadalmi mobilitási utak megnyitásában. Ez magában foglalja a családok korai támogatását (ld. óvodai beavatkozások) és a családokkal való rendszeres és támogató kapcsolattartást.

2. Intézményi együttműködés

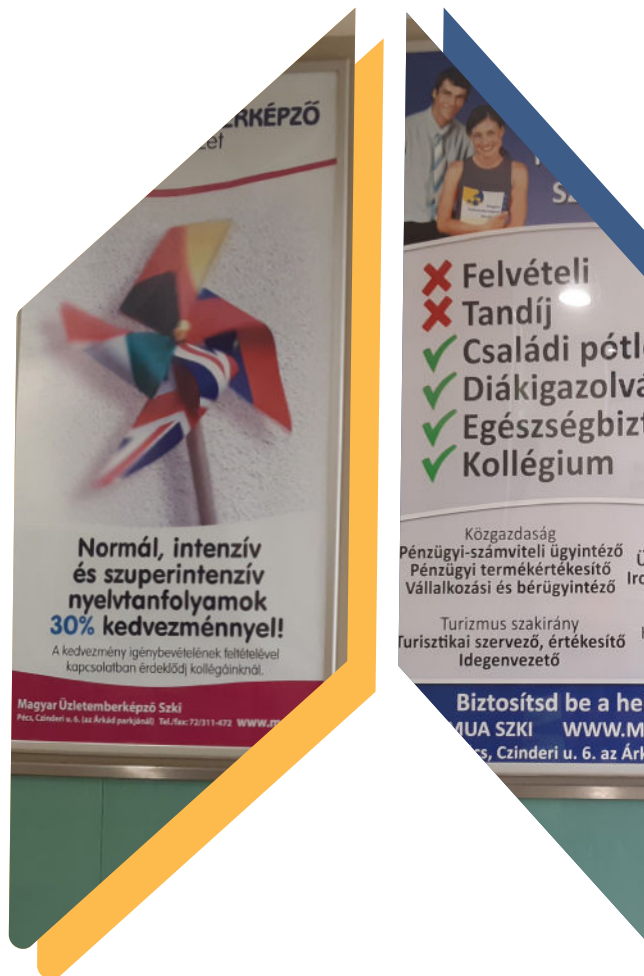
Az oktatási szereplőknek folyamatosan együtt kell működniük annak érdekében, hogy a lehetőségek átláthatók legyenek a hozzáférhetőség, a jogosultsági kritériumok, és a kapacitás biztosításához. A fiatalok előtt álló lehetőségek minél nagyobb átláthatósága elősegíti az igényeknek és képességeknek megfelelő saját utak formálását, így az információáramlást célzó beavatkozásoknak magukban kell foglalniuk az intézmények iskolai és pályaorientációs kapacitásának bővítését is.

3. Áthidaló megoldás

Kis kapacitású az átjárhatóság az érettségit kínáló képzési formák, valamint az érettségit nem nyújtó középiskolai osztályok között. Az oktatási utak merevsége oldható az osztályok közötti váltások általánosabb elérhetővé tételével, valamint az olyan rendszerszintű és egyúttal személyre szabott segítségnyújtásokkal, amelyek segítenek visszatérni az oktatási rendszerbe. A konkrét megoldások itt egy közös alkotási folyamat segítségével dolgozhatók ki azokkal a 16 évesekkel, akik számára az oktatás hivatalosan már nem kötelező és az oktatási rendszerből való kiesés közelében állnak, vagy már végzettség nélkül hagytak fel az oktatási tevékenységeikkel.

4. Szülők megcélzása

A szülők bevonása olyan iskolai tevékenységekbe, amelyekkel erősíthetők a szülők és az intézmények közti kommunikáció és rálátás. A szociális intézményrendszer egymagában erőtlenné válik, ha a szülő nem partner a gyermek jövőbeli lehetőségeinek megvalósításában.

Foglalkoztatás

1. Megelőzés

A Munkaügyi Központ működéséből döntően hiányoznak azok a tevékenységek, amelyek aktívan felkutatnák és szisztematikusan bevonják azokat a hátrányos helyzetű fiatalokat, akik nem regisztrálták magukat állás keresőként. Egy ilyen bevonási program ahhoz tudna hozzájárulni, hogy mindazok, akiknek szükségük van munkaerőpiaci támogatásra, hozzájussanak a megfelelő segítséghez.

2. Intézményi együttműködés

A helyi foglalkoztatási paktum specifikusan meghatározott célcsoportokkal történő bővítése a munkaerőpiacon észlelt problémák jellegéből adódó igény. A bevonásra elsősorban azokat a fiatal anyákat, illetve helyi romákat javasoljuk, akiket a kutatás kiemelten veszélyeztetett csoportokként azonosított a pécsi munkaerőpiacon. Valamint javasoljuk szélesíteni a pécsi foglalkoztatási paktum megvalósítóinak jelenleg meglehetősen szűk körét a szakképző intézményekkel, a foglalkoztatók képviselőivel, és a szociális szolgáltatást végző szervezetekkel.

3. Áthidaló megoldás

Az UPLIFT oktatásra vonatkozó szakpolitikai ajánlásaihoz hasonlóan az iskolából a foglalkoztatásba vezető utak javítását célzó integrált szolgáltatások nyújtását javasoljuk, amely kulcsfontosságú a helyi munkaerőpiaci problémák kezelésében.

Lakhatás

1. Megelőzés

A lakáshátralék problémáinak korai felismerése a feltételek meghatározásával és a szociális segítség időben történő folyósításával megakadályozhatja, hogy az emberek elveszítsék szerződéses jogcímüket és kilakoltatásra kerüljenek. A tartozások körültekintő kezelése megakadályozhatja azt is, hogy a nemfizetés bizonyos bérleti csoportok körében normává váljon.

2. Intézményi együttműködés

A lakásügyi kerekasztal jelentőségének megerősítése a lakásszolgáltatók, a szociális szolgáltatók és a civil szervezetek bevonásával egy átlátható helyi lakásszabályozási rendszer kidolgozása és ezen keresztül a változásokban való érdekeltség és a felelősség megosztása érdekében.

3. Áthidaló megoldás

Szociális lakásügynökségek létrehozása, amelyek szociális bérleti díj feletti, de a piaci ár alatti bérleti díjat biztosítanak a magántulajdonban lévő lakások közvetített bérbeadásával, valamint a lakhatási szolgáltatást erős szociális munkával támogatják meg. Ez a felvetés a Kiléptető lakásprogram keretében már kísérleti jelleggel megvalósult Pécssett, de javasoljuk ennek általánossá tételét.

A fiatalok lehetséges bevonása a szakpolitika formálásába Pécsen

A közös közpolitikai alkotás egyik alapvetése, hogy a közpolitika akkor tud hatékonyan válaszolni az egyének, háztartások és közösségek valós igényeire, ha a célcsoporttal együtt kerül kialakításra, lebonyolításra és követésre.

Az UPLIFT projekt értelmezésében ez az úgynevezett „reflexív közpolitikai alkotás” (RKA), amely megváltoztatja a közpolitikák formálóinak attitűdjét és új képességekkel ruházza fel a hátrányos helyzetű fiatalokat, hogy együtt képesek legyenek változásokat elérni.

A folyamat során a fiatalok magabiztosságra tehetnek szert, és képessé válhatnak a szakpolitikák tervezőivel és lebonyolítóival vitákat lefolytatni. Ezeket az egyeztetéseket olyan közvetítő személyek/szervezetek moderálják, akiknek a segítségével megteremtődik a bizalom légköre és egy közös értelmezési keret.

Az UPLIFT projekt számos segédanyagot készített azért, hogy az RKA-t helyben le lehessen bonyolítani. A folyamat minden lépése megtalálható az angol nyelvű kézikönyvben ([Guidebook on co-creation and reflexive policy making](#)) és a rövid videókat tartalmazó on-line tréningben a [projekt honlapján](#).

A közös közpolitika alkotás egyes lépései

Elköteleződés - A közös közpolitika alkotás egy hosszadalmas folyamat, amely elköteleződést kíván minden szereplőtől, és az arra való igényt, hogy a megszokott hatalmi felállások megkérdőjeleződjenek.

Előkészítés - A célok, szerepek, erőforrások és kapacitások meghatározása.

Fiatalokból álló Bizottság (Youth Board) felállítása - Számos közvetítő szervezet segítségével építve, és bevonódást elősegítő technikákat alkalmazva egy összetételében sokszínű Fiatalokból álló Bizottság létrehozása.

A fókusz kiválasztása - A fiatalok és az intézményi szereplők közösen határozzák meg a legkritikusabbnak, ugyanakkor leginkább átalakíthatónak vélt szakpolitikai területet. A közpolitikai alkotási folyamat fókuszának meghatározása hatással lesz majd magára az alkotási folyamatra is.

A közös alkotási folyamat - A sikeres közös alkotási folyamat záloga a bizalomépítés, a kapacitások és tudás megerősítése kreatív tevékenységek során. A moderáció és facilitáció kulcsfontosságú annak biztosítására, hogy a hatalmi szerepektől függetlenül mindenkinek legyen lehetősége kifejezni a véleményét.

A valóban elérhető változások definiálása - Az alkotási folyamat egy pontján az elképzeléseket ütköztetni kell a realitásokkal, és definiálni kell, hogy valójában mi érhető el a folyamat eredményeképpen.

A közpolitikai döntés megvalósítása - A helyi kontextustól függően erős elköteleződés szükséges a tervezett változtatások megvalósítására.

Értékelés - A közpolitika alkotási folyamatba folyamatos visszacsatolást kell beépíteni, azaz a résztvevőknek és külső szereplőknek értékelnie kell az elérteteket, és ennek megfelelően módosítani a következő lépéseket.

Közös közpolitika alkotás a gyakorlatban (UPLIFT példák)

Amszterdamban a helyi fiatalokból álló Bizottság az önkormányzattal, a De Key lakástársasággal, a lakók problémáival foglalkozó !WOON nevű szervezettel és a delfti egyetemmel közösen dolgozott együtt új lakáspolitikai programok kidolgozásán. A 2 éves közös munka során a következő eredményeket érték el: kidolgoztak egy, a jelenlegi szűkös lakáskínálat közepedte a fiataloknak orientációt nyújtó virtuális platformot, ami most van programozás alatt; egy nem lakáscélú épület átalakításának koncepcióját vázolták fel; és létrehoztak egy nyilatkozatot a fiatalok lakáshelyzetével kapcsolatban, amelyet bemutattak a lakáspolitikáért felelős önkormányzati tanácsosnak.

Tallinnban az Észt Fiatal Klubok Szervezete (Association of Estonian Open Youth Centres) a tartui egyetemmel kooperálva a közös közpolitika alkotás céljából a NEET (nem tanuló és nem dolgozó) fiatalok tanulási és munkaerőpiaci problémáinak kezelését tűzte ki. A fiatalokkal közös munka során egy új szolgáltatási modellt dolgoztak ki: „a szektorokon átívelő, NEET fiatalokat segítő együttműködési modell helyi önkormányzatok számára” címmel. A modell keretében számos specifikus szolgáltatás került definiálásra.

Amszterdam

Sepsiszentgyörgy

Barakaldo

Barakaldoban a közös közpolitika alkotás 9 hónapig tartott a helyben lakó fiatalok egy csoportja, az önkormányzat közgyűlési tagjai és a Baszk Versenyképességi Intézet (Orkestra) kutatóinak együttműködésével. Az együttműködés fókuszpontjában a helyi lakáspolitikai állt. Az együttműködés eredményeképpen négy javaslatot fogalmaztak meg a helyi lakáspolitikai vonatkozásában, melyek a fiatalok valós igényeire a jelenleginél jobban reflektálnak. A lakáspolitikai javaslatokon felül a tervezésben részt vevő fiatalok képességei és lehetőségei lényegesen javultak mind a magabiztosság, mind a lakáspolitikával kapcsolatos tárgyi tudás, mind a civil részvétel rejtelméi, mind pedig a várostervezés és várospolitika terén.

Sepsiszentgyörgyön két csoport dolgozott (hátrányos helyzetű fiatalokból álló Bizottság, és az intézmények képviselői) azon, hogy beazonosítsák mindazokat a tényezőket, amelyek a fiatalok megfelelő színvonalú és nem diszkriminatív oktatáshoz való hozzáférést korlátozzák. A két csoport először párhuzamosan dolgozott, majd közös tevékenységeket végeztek. A közös munka során létrehoztak egy akciótervet, amely a beazonosított problémák egy részét kezeli (pl. innovatív megoldások a tanulási motivációk növelésére). Mindezek mellett a folyamat egyik legnagyobb hozadéka a részt vevő fiatalok személyes képességeinek és készségeinek fejlődése, és annak megtapasztalása volt, hogy a véleményük számít. Ugyanakkor az intézményi szerelőkhoz is közelebb került a közös közpolitika alkotás, mint a kooperáció egy hasznos és élményszerű eszköze.

Policy Brief

Hogyan alkalmazható a közös közpolitika-alkotás módszere a hátrányos helyzetű fiatalok helyzetének javítására Pécsen

Imprint

Copyright notice:

© ICLEI Europe, May 2023

This work is licensed under a Creative Commons Attribution (CC BY-ND 4.0).

Authors: Éva Geróházi, Nóra Katona and Sándor György Kollár from Metropolitan Research Institute.

Contributors: Victoria Boelman

Contact

Website: www.uplift-youth.eu

Twitter: [@uplift_youth](https://twitter.com/uplift_youth)

Facebook: [Uplift Youth EU](https://www.facebook.com/UpliftYouthEU)

Instagram: [Uplift EU](https://www.instagram.com/UpliftEU)

Partners

UNIVERSITY OF TARTU

Eesti Avatud
Noortekeskuste
Ühendus

Barakaldo
CIUDAD · HIRIA

Asociația Grup de Acțiune Locală Sepsi
Sepsi Helyi Akciócsoport Egyesület

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement 870898. The sole responsibility for the content of this publication lies with the authors. It does not necessarily represent the opinion of the European Union.